

Türkiye'nin Yeni Sınai Mülkiyet Rejiminin Uygulama Esaslarına İlişkin Düzenlemeler

2 Haz 2017

Fikri ve sınai mülkiyet alanında uzun zamandır beklenen yasal düzenleme Ocak 2017 itibariyle yürürlüğe girdi. Hak sahipleri ve bu alanda faaliyet gösteren profesyoneller, belirtilen tarihten bu yana, yürürlüğe giren yasal düzenlemenin nasıl uygulanacağına yönelik detaylı bilgi sağlayacak olan yönetmeliğin çıkmasını sabırla beklemekteydi. Nihayet, Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik ("**Yönetmelik**") 24 Nisan 2017 tarihinde, yeni Sınai Mülkiyet Kanunu'nda öngörülen uygulamaların nasıl yürütüleceğine dair birçok açıklama ile yürürlüğe girdi.

Yönetmelik kapsamında yer alan dikkat çekici detayları aşağıdaki bulabilirsiniz.

Türk Patent Enstitüsü'nün ismi TÜRK PATENT olarak değiştirildi

Yeni kanun ve yönetmelik ile birlikte Türk Patent Enstitüsü ismi Türk Patent ve Marka Kurumu ("TÜRKPATENT") olarak değiştirildi.

Vekâletname ile işlem yapma yükümlülüğü büyük ölçüde kaldırıldı

Yeni Kanun ve Yönetmelik ile birlikte Türk Patent nezdinde vekaletname ile işlem görme zorunluluğu büyük ölçüde yumuşatıldı, bazı işlemler yönünden ise tamamen kaldırıldı. Dolayısıyla marka vekilleri bundan böyle herhangi bir vekâletname ibraz etmeksizin TÜRKPATENT nezdinde çoğu işlemi gerçekleştirebileceklerdir.

Vekâletname sunulmasını gerektiren istisna niteliğindeki işlemler aşağıdaki gibidir:

- Marka/tasarım sahibi üzerinde değişiklik işlemi
- Marka/tasarımın tamamen/kısmen geri çekilmesi
- Marka/tasarımın kısmi yenilenmesi

Geleneksel Olmayan Markalar Bakımından Detaylı Düzenlemeler

Yönetmelik üç boyutlu marka, ses markası, renk markası ve hareket markası gibi geleneksel olmayan marka çeşitlerine ilişkin uygulama kuralları ve sınırlamalara açıkça yer vermiştir.

Dikkat çekici hususlar şunlardır:

- **Üç boyutlu markalar:** Başvurular, markanın koruma kapsamına işaret eden en fazla altı farklı açıdan görünümü içermelidir.
- **Ses markaları: Başvurular,** elektronik ortamda dinlemeye ve saklamaya elverişli bir ses kaydı içermelidir. İşaretin nota ile gösterimin mümkün olduğu hallerde bu gösterimin de sunulması mümkündür.
- **Renk markaları:** Başvuruları, geçerliliği TÜRKPATENT tarafından kabul edilen renk kodunu belirtilen bir görsel ile yapılmalıdır. Şekil, resim veya yazı gibi diğer unsurlarla birlikte kullanılacak renklere ilişkin başvurular renk markası kabul edilmemektedir.
- **Hareket markaları:** Başvuruları çizim dizisi veya işareti oluşturan hareketi anlatan bir görüntü (gif gibi) içermelidir. Görüntülerin tümü marka ile bütünlük içinde olmalıdır.

Muvafakatname istisnası kabul edilmiştir

Yeni Kanun ile birlikte marka tescil süreçlerine ilişkin getirilen en dikkat çekici yeniliklerden biri muvafakatnamelerin önceki tarihli marka nedeni ile verilmiş olan mutlak ret kararının üstesinden gelmek için kullanılabilir olmasıdır. Bu kapsamda, TÜRKPATENT tarafından verilen bir mutlak red kararı, redde mesnet, önceki tarihli marka sahibi tarafından imzalanarak noter onayından geçirilen muvafakatname formununun Kurum'a sunulması ile üstesinden gelinebilmektedir.

Muvafakat koşulsuz ve şartsız olmalıdır. TÜRKPATENT'e sunulan muvafakatnamenin geri çekilmesi mümkün değildir. Sicile kayıtlı lisans sahipleri olması halinde lisans sahiplerinin yazılı izinleri de muvafakatname ile birlikte sunulmalıdır. Muvafakatnamede muvafakat verilen başvuru sahibi veya sahiplerinin kimlik ve iletişim bilgilerinde eksiklik olması halinde, başvuru sahiplerine bu bilgilerdeki eksikleri gidermeleri için iki aylık bir süre verilir. Eksiklerin bu süre zarfında tamamlanmaması halinde, talep yapılmamış sayılacaktır.

Muvafakatnameler marka başvurusu ile birlikte veya karara itiraz halinde itiraz hakkında karar verilene kadar Kuruma sunulabilir. Muvafakat alınmış ancak Kurum'a sunulmamış ise, bu bağlamda TÜRK PATENT herhangi bir bildirimde bulunmayacak ve talep yapılmamış sayılacaktır.

Markanın Kısmi Yenilenmesi Mümkün Kılınmıştır

Marka sahiplerinin kayıtlı markalarını sınırlı mal ve/veya hizmet grubu için yenilemeleri mümkün kılınmıştır. Kısmi yenileme işlemleri için vekâletname sunulması zorunludur.

Kullanım İspatı Süreci

İtiraz sahibinin markasının beş yıl ya da daha fazla bir süre için tescilli olduğu benzerliğe dayalı itiraz işlemlerinde, TÜRKPATENT başvuru sahibinin talebine bağlı olarak dilekçe tarihi ya da sonraki marka başvurularının öncelik tarihi itibarıyla kullanım ispatı isteyebilecektir. Eğer itiraz sahibi kullanımını ispat edemediği takdirde itirazı kabul edilmeyecektir. Kullanımın yalnızca markanın tescilli olduğu temel için bazı ürün ve hizmetleri kapsamaması halinde, itiraz yalnızca bu sınırlı ürün ve hizmetler bakımından incelenecektir.

Başvuru sahibinin TÜRKPATENT'e yönelteceği talep marka tescil numarası dâhil olmak üzere açık, anlaşılır ve koşulsuz olmak zorundadır. Başvuru sahibi talebini geri çekebilir ki bu durumda talep yapılmamış sayılır.

Taraflara, Türkiye'de markaları kullandıklarını ispatlamaları ya da marka(lar)ı kullanmamaları için geçerli bir sebep iletmeleri için bir ay süre verilir. Taraflar bu işlemleri yerine getirmedikleri takdirde TÜRKPATENT itirazı reddedecektir. Bununla birlikte itiraz sahibi kullanım ispatına ilişkin delil veya kullanmamaya dair haklı

sebepleri itiraz dilekçesi ile birlikte sunabilir. TÜRKPATENT'in sunulan bu evrakı yeterli görmesi halinde itirazın incelemesine başlanır.

Ambalaj, etiket, katalog, fatura, gazete ilanı ve fiyat listesi gibi her türlü destekleyici doküman kullanım ispatın delil olarak sunulabilir. Doküman ve malzemelerin tarih ve yere ilişkin bilgi ile birlikte itiraza konu marka(lar)ın kullanımını açıkça göstermesi ve güvenilir olması gerekmektedir.

Delillerin yabancı dilde olması halinde, itiraz sahibine yeminli tercüman tarafından Türkçe'ye çevrilmiş nüshaları sunması için iki ay süre verilir. Süre içerisinde eksiklik tamamlanmazsa yabancı dilde sunulan deliller TÜRKPATENT tarafından dikkate alınmaz.

Uzlaşma

Yeni Kanuna göre TÜRKPATENT gerekli görmesi halinde itiraz süreçleri içerisinde tarafları uzlaşmaya davet edebilir. Bu durumda taraflara uzlaşma davetinin tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde uzlaşma yoluna başvurup başvurmayacaklarına ilişkin yazılı görüşlerini TÜRKPATENT'e sunması gerekmektedir. Herhangi bir tarafın uzlaşma davetine yanıt vermemesi halinde, itiraz incelemesine devam edilir.

Tarafların Kurum nezdinde vekille temsil edildiği durumlarda vekil uzlaşma davetini ve uyuşmazlığın arabuluculuk yoluyla çözüme elverişli olduğunu marka sahiplerine bildirmekle yükümlüdür.

Tarafların uzlaşmayı kabul etmesi ve TÜRKPATENT'e bildirmesi halinde, itiraz incelemesi üç ay ertelenir. Erteleme süresi tarafların talebi halinde üç ay süre için uzatılabilir.

Uzlaşma sürecinin tamamlanmasını takip eden bir ay içerisinde uzlaşma raporu aslı veya noter onaylı suretinin TÜRKPATENT'e sunulması gerekmektedir. Aksi takdirde, TÜRKPATENT incelemeye kaldığı yerden devam eder.

Yazılı Tasarım Tarifnameleri Opsiyonel Hale Getirildi

Tasarım başvuruları için eskiden zorunlu olan tarifname sunulması yeni düzenlemeler ile birlikte isteğe bağlı hale getirilmiştir.

Numune

Başvurunun iki boyutlu bir tasarım olması ve yayım erteleme talebinde bulunulması halinde, başvuru sahipleri artık tasarımın görsellerini sunmak yerine, tasarım ya da ürünün 20×30 cm. örneğini sunabilecektir.

Tasarım Başvuruları İçin Yenilik Değerlendirmesi Yapılacaktır

TÜRKPATENT tasarım başvuruları için yenilik değerlendirmesi yapacak ve bu kriter tasarım başvuruları için ret sebebi teşkil edebilecektir.

Tasarımlar İçin Karara İtiraz ve Tescil Süreçleri

Başvuru sahipleri TÜRKPATENT'in verdiği ret veya kısmi ret kararlarına tebliğden itibaren iki ay içerisinde itiraz edebilecektir.

Tasarım başvuruları için yayın dönemi altı aydan üç aya indirilmiştir. Bu sebeple, üçüncü kişiler yayınlanan tasarımlara ilişkin yayınlanmalarından itibaren üç ay içerisinde itirazda bulunabilirler.

Patent Başvuru Süreci Kapsamında Öngörülen Süreler Kısaltılmıştır

Tescil sürecini hızlandırmak adına, patent başvuru süreci kapsamında öngörülen sürelerin neredeyse hepsi kısaltılmıştır. En dikkate değer değişiklikler:

- **Noksan belge**, ücret ve bilgileri tamamlama süresi: tebliğden itibaren iki ay içerisinde.
- **Araştırma talebinde** bulunma süresi: başvuru tarihi ya da rüçhan tarihinden (eğer rüçhan hakkı talep ediliyorsa) itibaren on iki ay içerisinde.
- **İnceleme talebinde bulunma süresi**: araştırma raporunun alındığı tarihten itibaren üç ay içerisinde.

Genetik ve Biyoteknolojik Buluşlar

Yeni Yönetmelikte genetik ve biyoteknolojik buluşların patentlenebilirlik koşulları detaylı bir şekilde yer almaktadır.

Genetik patent başvurularında, patentin endüstriye uygulanabilirliği ve işlevi tarifname veya istemlerde tanımlanır. Eğer bir nükleotid listesi veya bir aminoasit listesi söz konusu ise, tarifname WIPO normlarına uygun bir liste de sunulmalıdır. Başvuru tarihinden sonra iletilen listeler tarifnamenin bir parçası olarak değerlendirilmez.

Patent başvurusunun halka açık olmayan ve bir patent başvurusunda ilgili teknik uzman tarafından buluşun uygulanmasına imkân verecek derecede yeterli olarak tanımlanamayan bir biyolojik materyale ilişkin olması durumunda, aşağıdaki koşulları sağlaması gerekmektedir:

- Budapeşte Anlaşması tarafından onaylanan veya Kuruluş tarafından başvuru tarihinde (veya öncesinde) tanınan depo kuruluşunu yetkilendirmek için biyolojik bir materyal örneği verilmelidir.
- Başvuru sahibinin başvuru tarihi itibarıyla biyolojik materyalin tipik özelliklerine ilişkin bilgi sahibi olması gerekmektedir.
- Patent başvurusu, depozito kuruluşunun adını ve biyolojik maddenin kuruluş tarafından verilen erişim numarasını belirtmelidir.

Patent yıllık ücretleri

Yenileme ücretinin, patent hakkının geçerliliğinin sona ermesine ilişkin bildirimden itibaren iki ay içerisinde ödenmesi halinde, patent hakkı, gerekli ücretin ödendiği tarihte yeniden yürürlüğe girecektir.

İşlemlerin devam ettirilmesi ve hakların yeniden tesisi

Başvuru sahibinin, patent başvurusu için öngörülen sürelere uyulmaması halinde, başvuru sahibi, süreye uyulmamasının sonuçlarının kendisine bildiriminden itibaren iki ay içerisinde işlemlerin devam etmesi için talepte bulunabilir. Başvuru sahibi gerekli ücreti ödemek ve gerekli işlemleri gerçekleştirmek zorundadır.

Bununla birlikte, son başvuru tarihleri kesindir ve Paris Sözleşmesi ve Dünya Ticaret Örgütü Anlaşması uyarınca, yıllık ücretler, yargı süreçlerinden doğan patent hakları, araştırma rapor talebi, hizmet buluşları veya itiraz döneminde yapılan değişiklikler kapsamındaki başvurular için süre uzatımı uygulanmaz.

Patent sahibi, patent sürecine ilişkin gerekli özeni göstermesine rağmen işleme ilişkin öngörülen süreye uyulamaması sebebiyle patent başvurusuna ilişkin haklarının kaybedilmesi durumunda, hakların yeniden tesisini isteyebilir.

Hakların yeniden tesisi son başvuru tarihinin kaçırılmasından itibaren bir yıl içerisinde, ya da geçici olarak durdurmadan itibaren iki ay içerisinde gerekli ücreti ödemek suretiyle talep edilebilir. Ancak, eğer 12 ay öncelik son başvuru tarihi genişletilirse, hakların yeniden tesisi yalnızca rüçhana ilişkin son başvuru tarihinden itibaren iki ay içerisinde talep edilebilir.

* * *

Özetle, uygulayıcılar yeni rejimin uygulanma şekline ilişkin detaylar akımını memnuniyetle karşılamaktadırlar. Yakın gelecek, bu hükümlerin pratikte nasıl uygulandığını ve yorumlanacağını ve hedeflerine ulaşım ulaşıldığını gösterecektir.

Related Attorneys

- [EZGİ BAKLACI GÜLKOKAR, LL.M.](#)